

גנזי המלך

ארבע כנסות

קובץ שבועי בעניני יהדות מהוצאת

155

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6762226 מופץ בכל הארץ ב-90,000 עותקים

**"והתודו את חטאתם אשר עשו והשיב את אשמו
בראשו וחמישתו יסף עליו ונתן לאשר אנשם לו"**

וידוי יחיד וידוי רבים

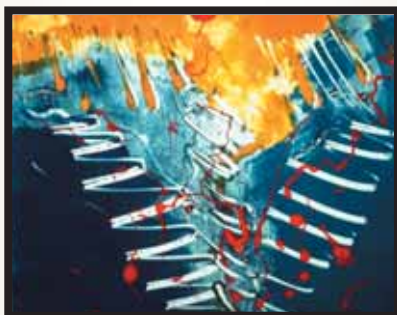
מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

בי"ד של העיר, כי מחובתם לדעת בצער של תושבי העיר ואף של אורח נוטה ללון, מחובתם לדעת את מצב נפשם של אלה האנשים המתלבטים, של האנשים אכולי היאוש שלא ימעדו ביותר ויטו לאורחות עקלקלות, למען גזול וחמוס ולבסוף להתפש וליהרג, כי בודאי אותו האורח שעזב את העיר רעב מדוכא ומאוכזב, נתגברו בו הנטיות הטבעיות הפראיות והפליג עד כדי **'ללסטם את הכריות'** ומתוך התגוננות הנתקפים יהרגוהו וישפכו את דמו והוא עכשיו חלילה של העיר הקרובה שאשמה במותו.

עד כדי כך יכולים להעמיק עול ורשע על ידי קלות דעת וע"י העדר הארת פנים לבני אדם הצריכים לכך, האדם הפשוט צריך לדעת זאת ואף זקני ת"ח. ומצאנו שע"י הנהגה מנומסת, שע"י הארת פנים וגלוי חיבה לאנשים מדוכאים ממש, החיו את נפשותיהם והעולם למרומי ההצלחה הרוחנית והחומרית גם יחד ולהיות מקדים ודורש ומתעניין בשלום כל אדם ואדם, זהו כלל גדול בחיים המוסריים של הכלל ושל הפרט גם יחד. (תורת הנפש). מעשה שבא אורח לישיבת ברנוביץ; ניגש אליו הגה"ק ר' ישראל יעקב צוק"ל ואמר לו: "כמה אפשר לכבד אורח הבא לישיבה בגמרא ללמוד בה?" אמר לו האורח: "אגיד לרבנו את האמת אינני יודע ללמוד".

על מקרה זה השמיע ר' ישראל יעקב צוק"ל שיחה מוסרית ארוכה ואמר בין

המשך בעמ' 2 <<<

לחטאו של זה, הרי כולם צריכים לתשובה ולוידוי וזהו שהתורה רמזה לנו **"והתודו"**, כי רבים הם הגורמים המעיקים שאלצו את היחיד להכנע לפעולת העבירה.

וכחזוק לדברינו יכולה לשמש לנו פרשת עגלה ערופה: **"וכל זקני העיר ההוא הקרבים אל החלל ירחצו את ידיהם על העגלה הערופה בנחל וענו ואמרו ידינו לא שפכה את הדם הזה ועינינו לא ראו"** (דברים כא ו - ז). ואמרו חז"ל: **"וכי על לבנו עלתה שזקני בית דין שופכי דמים הם? אלא, לא בא לידינו ופטרנוהו ולא ראינוהו והנחנוהו. לא בא לידינו ופטרנוהו בלא מזונות, לא ראינוהו והנחנוהו בלא לוייה'** (סוטה לח:).

ופרש"י ז"ל: **"לא בא לידינו ופטרנוהו' - בגמ' מפרש; בלא מזונות. והיינו: 'ידינו לא שפכה' לא נהרג על ידינו שפטרנוהו בלא מזונות והוצרך ללסטם את הכריות ועל כך נהרג'** (סוטה מה:).

לגורמים כאלה צריכים כפרה אף זקני

"והתודו את חטאתם אשר עשו..."
(במדרב"ה ז).

יש שהקשו על שהכתוב מתחיל בלשון רבים **"והתודו"**, הלא כל הפרשה מדברת על יחיד **"והשיב" - 'ונתן'!** והנה נסביר את הענין על פי סדר השתלשלות המאורעות והמעשים שבחיו הפרטיים של היחיד. אמנם היחיד, הוא המבצע את החטא והעבירה נקראת על שמו, אבל גורמי העבירה והנסיונות שהסבו לעשות את העבירה מרובים הם; יש אדם שאינו מוצא די מחיתו בגלל תחרות בלתי הגונה מצד חבריו לעסק ומתוך עקת המחסור וחרפת הרעב נאלץ היה לסור מהדרך הישרה ולתת חופש לנטיותיו הטבעיים של גנבה וגזילה.

או, יש שאף בתוך כתיב ביתו מצאתהו הכלימה והלחץ שאלצוהו לפשוט יד, כגון שאשתו ובניו מצייקים לו על שהוא איש לא יוצלח ולדוגמא מציגים את השכנים והקרובים החיים בריוח ובכל תענוגי החיים והוא בעל יגיע כפים מסתפק במשכורתו הדלה ואינו שואף לרמת חיים גבוהה וכן דברים כאלו העלולים להעביר את האדם הבינוני על דעתו ולהצעירו לכף הפשע והחטא.

ועוד כמה מיני גורמים וסבות שישנם בחיים המביאים את האדם הפשוט לירי דראון החטא ודרדור המוסריות, היחיד הוא אמנם המבצע את החטא, אבל השותפים והגורמים לחטא מרובים הם עד מאד וכיון שרבים הם בעלי הגרמא

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

המשך מעמ' 1 >>>

השאר: האמנם מנה האיש בפני את כל החסרונות והמומים שלו? אולי יש לו מום שבסתר, אלא שאת האמת כולה לא יספר לאחרים, למה? משום שהוא מתבייש במגרעותיו ומומיו ואילו ידע האיש הזה שחרפה גדולה היא להיות עם הארץ, בודאי שהיה מתבייש במום זה ולא היה מספר עליו מיד ואם בכל זאת גילה מיד שהוא עם הארץ, אות הוא שאינו מרגיש שיש להתבייש בכך.

לא לחנם, אמרו חז"ל: **'ואמר רב כהנא: "חציף עלי מאן דמפרש חטאיה"'** (ברכות לד:). וכן כתב הרמב"ם: **'אבל בעבירות שבין אדם למקום אינו צריך לפרסם עצמו. ועזות פנים היא לו אם גילם, אלא, שב לפני הא-ל ברוך הוא ופורט חטאיו לפניו'** (רמב"ם יד החזקה - תשובה ב). כי איך לא יתבייש האדם אם המרה את בוראו ולא עוד, אלא: **'תנו רבנן; עבירות שהתודה עליהן יום הכפורים זה, לא יתודה עליהן יום הכפורים אחר. ואם שנה בהן צריך להתודות יום הכפורים אחר ואם לא שנה בהן וחזר והתודה עליהן עליו הכתוב אומר: "כְּכֹלֵב שֵׁב עַל קְאוּ פְסִיל שׁוֹנֵה בְּאַנְלָתוֹ"'** (משלי כו יא) (יומא פו:). כי אם זכה החוטא וביוה"כ עשה תשובה מעולה בחרטה וקבלה בכל גדרי התשובה ונשאר בדרגה עליונה זו של תשובה במשך כל השנה כולה ולא נכשל בעבירה, הרי עליו להיות כל כך מרוחק מהחטא וממאס בעבירה עד שיבחל להעלותן אפילו על שפתיו ודו"ק.

'ותכחש שרה לאמר לא צחקתי פי ירא'ה' (בראשית יח טו) הסבר זה של תורתנו הקדושה להצדקת דברי שרה אמנו בלתי מובן, כי לכאורה איזו הצטדקות זו?

והוא: **'פי ירא'ה'** - לומר חטאתי, אבל הרהרה תשובה בלבה. בעומק דבריו הקצרים, כי צריך לפחד אף מאמירת הוידוי חטאתי, כי יש חשש שאמירה זו תשפיע עליו שיתחיל להתייחס בזלזול מה לחטא ומשום כך דקדקה שרה אמנו להרהר תשובה בלבה ומכאן תביעה נגד אלה המתרגלים באמירת וידויים פעמים בכל יום **'אשמנו בגדנו'** בלי התבוננות ובלי הכאה פנימית בלב, אלא רק בשגרא דלישנא ח"ו ה' ישמרנו!

"תְּאֵלְמַנָּה שְׁפָתַי שֶׁקֶר הַדְּבָרוֹת עַל צְדִיק עֵתֶק בְּגָאֹנָה נְבוֹז" (תהילים לא יט). **'כיצד אדם מתודה ביוה"כ, אם בא יוה"כ אחר והזכיר עונותיו? אומר לו הקב"ה: "תְּאֵלְמַנָּה שְׁפָתַי שֶׁקֶר! מהו עתק? דברים של סלוקים. "בְּגָאֹנָה נְבוֹז" א"ל הקב"ה: לא היו בידיך עונות משל שנה זו, שהיית מתגאה "בְּגָאֹנָה נְבוֹז"'** (שמו"ר נב.). איך נקרא ולא נבעת למקרא דברים יורדים חדרי בטן אלו, כי הרי אחרי יום הכפורים כבר נמחל לו לחוטא ונתכפרו עונותיו ונסתלקו מן העולם ומה מקום לחזור ולהתודות עליהם.

אין זה אלא מעין הרגשה של גאווה, מלבר הוא מזכיר את חטאיו, אבל בתוך לבו פנימה חושב שהוא נקי מהם. **'אומר לו הקב"ה'** - אתה אומר בפיו - ובלבך חושב אחרת, הרי שקר אתה אומר ולמה אינך מתודה על חטאים שתחת ירך ובכל יום אתה נכשל בהם, אלא שאת אלו אינך רוצה להזכיר, נמצא שאת חטאיך האמיתיים אתה מסתיר, הכזה וידי יקרא? אין זה וידי, אלא בוז שאתה בוז ומזלזל בחטאים ועונות! דברים נוראים למתבונן ולמפקח על מעשיו. ואנן מה נענה, אם מכים על הלב באמירת **'על חטא'** בלי

שום חרטה, אלא באמירה בעלמא. **'ואמר רבי יוסי: יהא חלקי ממי שחושדין אותו ואין בו'** (שבת קיח:). ויש רעיון נפלא, שלפעמים מונע האדם את עצמו מלעשות עבירות מפני שמתבייש מבני אדם שיגנוהו, אבל אם כבר חושדים בו, אומר לנפשו הרי כבר מבזים אותי על אותה עבירה, א"כ אעבור עליה מכאן ולהבא. משום כך, על האדם להזהר מאד ממידות כאלו וכל שכן שלא יטיל בעצמו חסרונות רוחניים ודברי גנאי בהעדר יראת שמים, או מדות מגונות, כדי שלא יתרגל בזה ח"ו ויפסיק מלהתבייש ממומים אלה ובמשך הזמן יסיר מעצמו מדת הבושת כלל, אלא להתלבש תמיד בכסות הצדק והטוב ובוזה יחייב את עצמו לעשות טוב **'ומתוך שלא לשמה, יבוא לשמה'**.

ישנם בני אדם הנמצאים בסביבה רעה, או בין חברים רעים ובכל זאת מסתייגים מחלול שבת ואכילת טריפות והם מתביישים לומר את האמת ומעלימים מחבריהם שהם אינם מחללים שבת ואינם אוכלים טריפות משום יראת שמים שבהם, אלא נותנים אמתלאות שונות לכך, רע הדבר שהם עושים, כי אין הם יודעים ואינם מרגישים שעושים רעה נפשית לעצמם, ע"י שאינם מפרסמים כי יראת השם מפעמת בלבם ואת ה' הם יראים. וכן בן תורה אם אומר על עצמו אינני שקדן, אינני מתאמץ לעבור על מדותי וכדו' הרי בזה פושט מעליו כסות הבושת ומי יכול לשער התוצאות הרעות ח"ו, לעומת זה מרובה מדה טובה, ע"י האמירה הנעימה שמתלבש בלבוש הטוב הרי היא מחייבת אותו שלא יהיו פעליו סותרים את דבריו **'ומתוך שלא לשמה, יבוא לשמה'** למדרגות גבוהות. (הגיוני מוסר). ■

נסיעה לקברות הצדיקים עם הרב אמנון יצחק

זכאי "חי כפליים" 50% הנחה

ר' יונתן בן עוזיאל - עמוקא

רבי מאיר בעל הנס - טבריה

ביום רביעי יג' סיון 30.05.07

יציאה בשעה 7:30 בדיוק

המסלול:	11:30 טבריה	קבר רבי מאיר בעל הנס, ר' עקיבא, הרמח"ל
13:00 כינר	הרצאה של הרב אמנון יצחק שליט"א	
14:30 כינר	ארוחת צהרים כיד המלך	
17:00 עמוקא	קבר רבי יונתן בן עוזיאל	

ההרשמה במשרדי "שופר" רח' מתתיהו 10, בני ברק טל: 03-677779

רמז

"פה תברכו"

המסר שבפתיחת 'ברכת כהנים' בברכה - וסיומה ב"שלוש"

במלה "פה" גם רמוזים מספר האותיות בפסוק "שמע ישראל" (דברים ה) העולה למנין: "פה". כ"ה פעמים נזכרה המלה 'ברכה' בתורה וכ"ה פעמים נשנתה המלה "שלוש". זו הסבה, אומר 'בעל הטורים', שברכת כהנים נפתחת ב'ברכה' ומסתיימת ב"שלוש".

ובמשנה (עוקצין ג): 'אמר רבי שמעון בן חלפתא: "לא מצא הקדוש ברוך הוא פלי מחזיק ברכה לישראל, אלא השלוש, שנאמר: ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלוש"' (תהלים כט). אף בברכת כהנים, אחר כל הברכות, מסיימן ב"שלוש", לומר לך; שאין הברכות מועילות כלום, אלא אם כן, שלום ביניהם. ■

רבינו בחיי אומר: כי נתן הקב"ה את הברכות במתנה. ולאחר כ"ד מתנות הכהנים שנתן להם זוהי המתנה העשרים וחמש. יש לכך רמז בנאמר: "כ"ה תברכו" שה"תברכו" היא הכ"ה במספר.

ומוסיף בעל הטורים רמזים נוספים הטמונים במלה "פה": להזכיר זכותם של ישראל מעקידת יצחק שבה נאמר: "והנער נלכה עד פה" (בראשית כב). "פה" - להזכיר גם ברכת ה' שבה הבטיח "פה יהיה ירעה" (בראשית טו).

עלי הגיון

כונות שבלב

איך הפכה 'פרשת נשיאים' לפרשה הארוכה בתורה ולמה?

ואפילו בהפרזה. בנשיאים האריכה כדי להראות כמה חביב בפני הקב"ה כשבני אדם אוהבים זה את זה ונותנים כבוד האחד לשני. אפילו שהנשיאים כיוונו לאותו דבר לא הוסיף אף אחד מקרבנו יותר מאחיו, כדי שלא לעורר קנאה ולא להפגין גאווה. לעומת הפרשה שלנו, בפרשת 'ויקהל' שבה מדובר על נדבת הנשיאים, כללה אותם התורה יחד ואף קמצה באותיות וכתבה "נשיאים" חסר י'. ולמה? מסביר רש"י: משום שלא רצו להשתתף עם העם ואמרו: יביא העם תחילה ואחר כך נשלים - והקפיד עליהם מאד הקב"ה. על כל מחשבה, נאמר בשם ה'חפץ חיים', לטוב, או לרע, מדקדק הקב"ה לשלם. ■

בני נח. בהלכות מלכים (פ"ח הלכה יא). הוא מוסיף: 'אבל אם עשה אותם מפני הכרע הדעת, אין זה גר תושב ואינו מחסידי אומות העולם'. אומר הסבא מסלבודקא: שהטעם בדברי הרמב"ם שהגר תושב חייב לקבל על עצמו ולעשות ואין די בלעשות למעשה את שבע מצוות בני נח הוא משום שאם כונת הנשיאים יכולה להפוך את משמעות הקרבן שהביא, קל וחומר בשבע מצוות בני נח שהן מצוה בתורה לכן, מאז מתן תורה צריך הגר תושב לקיים אותן במשמעות אחת ורק כפי שניתנה להם בסיני. ובשם ה'חפץ חיים' מוסיפים: לפעמים התורה מקצרת בדבריה ולפעמים מאריכה

פרשת 'נשא' היא הפרשת הארוכה ביותר בתורה, קל"ט פסוקים. הרבה, תורמת לכך האריכות והחזרה על קרבנות הנשיאים, כל אחד בנפרד. מדוע אריכות הדברים הזו? הרמב"ן מביא את דברי המדרש האומר: כי התורה האריכה בכל אחד מהקרבנות בנפרד ולא הביאה אותם יחד משום שלכל אחד מהם היתה כונה שונה בקרבן. אף על פי שכל הקרבנות היו מצד עצמם שוים, אבל היות ולכל אחד מהנשיאים היתה כונה אחרת הרי זה כאילו קרבן אחר לגמרי. כונת האדם היא שקובעת. אותו רעיון אנו מוצאים בענין נוסף: הרמב"ם פוסק להלכה: שגר תושב צריך לקבל על עצמו ולקיים שבע מצוות

מוסר השכל

"כי יפלא לנדר נדר נזיר"

מדוע נצטוה אמו של שמשון, שלא לשתות יין?

מההורים. אמנם מהתורה, אמו של שמשון אינה מחויבת שלא לשתות יין, אבל מאחר שהיא צריכה לגדל את בנה הנער להיות נזיר לא יעלה על הדעת שהיא תקפיד שלא יבוא כל משקה שכר לפיו אבל בו בזמן היא תתיר לעצמה את השתיה. כך לא תצליח לעולם לגדל את בנה להיות נזיר. והוא הדין לכל דבר ודבר. ■

בפרשת השבוע מובאים הדינים הנוגעים לשמשון. בספר שופטים (י ג) מובא: שהמלאך ציוה על אמו של שמשון, שהיה נזיר: "וְאֵל תִּשְׁתֵּי יַיִן וְשִׁכָר... כִּי נְזִיר אֲלֵקִים יְהִיָּה הַנַּעַר". היכן מצינו שאמו של נזיר אסורה בשתיית יין? אומר בעל האור כשלמה: כי מכאן למדנו כלל גדול לכל ענין, אי אפשר לדרוש מבנים שיהיו נזירים בהתנהגותם יותר

פרשת 'נשא'

"וַיְהִי הַמִּקְרִיב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֶת קָרְבָּנוֹ נְחֹשֶׁן בֶּן עֲמִינָדָב לְמִטַּה יְהוּדָה"

ליהודה נתנה המלוכה לכן לא כתוב בו נשא כמו בשאר השבטים

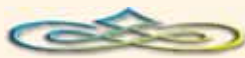
פלונית'. אכן, כשם שנהוג בזמננו, כך היה אף אצל הנשיאים באותו הדור. הנה, נחשון נבחר לראשון, אף שהיה משבט יהודה וראובן אמור להקדימו. ענין זה מלמד על מעלתו העצמית של נחשון, אשר בגללה לא ערער ראובן על ראשוניותו של נחשון בקרבנות הנשיאים. לפיכך נזכר נחשון בשמו בלבד ולא היה צריך להוסיף ולומר 'נשיא לשבט יהודה'. לעומת זאת, אצל "קרבן נתנאל בן צוער" (במדבר ז כג), שהיה שני לאחר נחשון, מצינו שבא ראובן וערער. ופרש"י: "הקרב את קרבנו" - מה ת"ל הקריב בשבטו של יששכר מה שלא נאמר בכל השבטים לפי שבא ראובן וערער ואמר די שקדמני יהודה אחי אקריב אני אחריו" (במדבר ז יט). אלא שזכה נתנאל להיות שני משום היותו נשיא לשבט יששכר, שהיו "יודעי בינה לעתים". דכתיב: "ומבני יששכר יודעי בינה לעתים לדעת מה יעשה ישראל ראשיהם מאתים וכל אחיהם על פיהם" (דברי הימים א יב לג). וכן משום שהם נתנו עצה לנשיאים לנדב קרבנות הללו 'שהם נתנו עצה לנשיאים להתנדב קרבנות הללו' (רש"י במדבר ז יט) על כן הוזכרה נשיאותו - "נשיא יששכר" בצרוף שמו. מכאן ואילך הקדים הכתוב את שם השבט לשם הנשיא, כיון שמפי הגבורה נאמר שסדר ההקרבה יהיה כסדר מסען לדגליהם. ועל כן קדמה הזכרת שם השבט ונשיאותו לשם הנשיא, שכן רק משום 'משרתו' זכה הוא להקריב לפי הסדר שנקבע. (בעל 'שואל ומשיב')

"וַיְהִי הַמִּקְרִיב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֶת קָרְבָּנוֹ נְחֹשֶׁן בֶּן עֲמִינָדָב לְמִטַּה יְהוּדָה" (במדבר ז יב)

בכל השבטים נאמר: "נשיא" מלבד אצל יהודה אשר נאמר בו: "למטה"

נושאי'. (חתם סופר) עיין לעיל ד ב

"ויאמר ה' אל משה נשיא אחד ליום נשיא אחד ליום יקריבו את קרבנם לחנכת המזבח" (במדבר ז יא) כמה וכמה שינויים ודקדוקי לשון יש במקראות המדברים בענין קרבנות הנשיאים: אצל רוב השבטים הקדים הכתוב ואמר: "נשיא לבני...". ואחר כך הוזכר שם השבט - ואחר כך שם הנשיא ואילו אצל נתנאל נאמר: "ביום השני הקריב נתנאל בן צוער נשיא יששכר" (במדבר ז יח) - קדמה הזכרת שמו לנשיאותו. זאת ועוד, אצל נחשון נאמר: "ויהי המקריב ביום הראשון את

קרבנו נחשון בן עמינדב למטה יהודה" (במדבר ז יב) ולא הוזכרה כלל נשיאותו כפי שנאמר אצל שאר השבטים "נשיא לבני...". והנה, רואים אנו בזמננו שיש מי שמתפרסם בשמו בלבד, בלי משרת הרבנות שלו וכשקוראים בשמו בלבד כבר נודע שמו לתהילה. לעומתו יש מי שמתפרסם בשמו בצרוף משרת הרבנות בעיר גדולה ומכובדת והוא נקרא רב פלוני רבה של עיר פלונית'. ויש גם מי ששמו נבלע ומכוסה תחת משרתו ולא נקרא כלל בשמו אלא רק רבה של עיר

פנינים לפרשה

"ולבני קהת לא נתן כי עבדת הקדש עליהם בכתף ישאו" לפי שמנינם היה לשם טעינת הארון צירף הקב"ה שמו עמהם' (במ"ד ו ח). ולכאורה, הלא בני קהת לא התאמצו כלל בנשיאת הארון! שהרי היה 'נשא ארון את נושאו ועבר' (סוטה לה). ואם כן מה המעלה המיוחדת שהיתה בהם? אולם, גם אם 'נשא ארון את נושאו', מכל מקום בתחילה צריך האדם ליגע בעצמו - "בכתף ישאו". וכמו שאמרו חז"ל: 'תנא דבי אליהו לעולם ישם אדם עצמו על דברי תורה כשור לעול וכחמור למשאו' (ע"ז ה:). אם אמנם ינהג כך האדם, יזכה אחר כך שהארון - דהיינו: התורה - 'נשא את נושאו'. והנה, פרשה זו נקראת בדרך כלל אחר מתן תורה ואם תמצוי, יש בכך רמז ולמוד, ליגיעה ולעמל שצריך האדם ליגע עצמו בתורה. (האדמו"ר הבית ישראל)

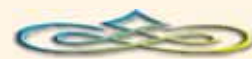
אמרו חז"ל: 'רבי נחוניא בן הקנה אומר: "כל המקבל עליו על תורה, מעבירין ממנו על מלכות ועל דרך ארץ וכל הפורק ממנו על תורה, נותנין עליו על מלכות ועל דרך ארץ" (אבות ג ה). מי שיטה שכמו לסבול עולה של תורה, מובטח לו כי יוקל מעליו עול של העולם הזה. לעומת זאת, מי שיפרוק מעליו עול תורה יוטל עליו תחתיו עול ומשא של טרדות העולם הזה ודאגותיו. רמז לכך מצינו בעבודת הקדש של "בני לוי". אצל "בני גרשון" ו"בני מררי", אשר השתמשו בעגלות לשם משאם, היתה זו עבודה של ממש. לעומת זאת, אצל "בני קהת" אשר "בכתף ישאו", שהיטו את שכמם לסבול עולה של תורה, בסופו של דבר לא היתה זו עבודה, אלא מלאכה גרידא, שהיה; 'נשא ארון את

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

יהודה "הלמאי?"

אלא כיון שהיה זה **"נחשון בן עמינדב"** שקפץ תחילה למים וקירש שם שמים, לכך זכה לזרע מלוכה. מעתה, אם גם בו יכתב **"נשיא"**, כשם שנכתב בשאר השבטים, הרי זה מילתא זוטרתא לגביו, שהרי מעותד הוא למלוכה על כל ישראל.

לפיכך אצל נחשון לא נכתב: **"נשיא"** אלא רק **"למטה יהודה"**. (רבי שלמה גאנצפריד)

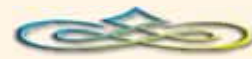

"וקרבנו קצרת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה" (במדבר ז יג)

וקרבניה דמקרב פיולי דכסף חדא גילדא סמיך.. מזירקא חד דכסף דגילדא קלישא (תרגום יב"ע). רבי יונתן בן עוזיאל בתרגומו מבאר כי **"קצרת כסף"** היתה **"גילדא סמיך"**, היינו רקועה מכסף עבה ואילו המזרק היה **"גילדא קלישא"**, היינו שכבה דקה של כסף. היכן נרמז בפסוק הברדל זה בעובי הכסף של הקערה והמזרק.

הנה, בקרבנות יום הכפורים אומרים חז"ל: **"שני שעירי יום הכפורים, מצותן שיהיו שניהן שוין"** (יומא ו א) שנאמר: **"שני השעירים"** (ויקרא טז ח). אם כן, לפי זה, כאשר אומרת התורה על קצרת הכסף והמזרק **"שניהם מלאים"**, היינו שצריכים שניהם להיות שוים במדתם. וכיצד זה שקצרת הכסף שקלה **"שלשים ומאה"** שקל ואילו המזרק רק **"שבעים שקל"**?

מכאן למד רבי יונתן בן עוזיאל שהקערה היתה רקועה מכסף עבה ואילו המזרק מכסף דק. לכן, הגם שבמדתם היו הקערה והמזרק שוים, מכל מקום היו שונים במשקלם. (רבינו הגר"א)

"ולזבחה השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן נחשון בן עמינדב" (במדבר ז יז)

"למטה יהודה" - יחסו הכתוב על שבטו ולא שגבה משבטו והקריב. או אינו אומר, למטה יהודה, אלא שגבה משבטו והביא. ת"ל - "זה קרבן נחשון.. משלו הביא" (רש"י במדבר ז יב).

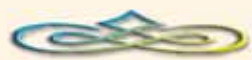
משלו הביא ולא שגבה משבטו

והביא (ספרי). בוא וראה מה בין דורות הראשונים לאחרונים: דורות האחרונים כל נושאי משרה בישראל משרי האלפים עד שרי העשרות מקבלים שכרם מקופת הצבור ואין צריך לומר שכל הוצאה שיש בה צד כלשהו של טובת הצבור מיד זוקפים אותה על חשבון הצבור וכל הגדול מחברו במשרה מקבל 'דמי יצוג' רבים יותר כדי לארח אורחים ולחלק מתנות לפי כבודו כי לפי דעתו זה כבוד וטובת הצבור. לעומת זאת, כבודו של מי שאמר: **"לא חמור אחד מהם נשאתי ולא הרעתי את אחד מהם"** (במדבר טז טו) וביארו במדרש: **"לא חמור אחד מהם נשאתי"** - לא חמורו של אחד מהם נטלתי אפילו כשהלכתי ממדין למצרים והרכבתי את אשתי ואת בני על החמור והיה לי לטול אותו החמור משלהם, לא נטלתי אלא משלי' (תנחומא) (רש"י במדבר טז טו). כבוד זה היו גם נשיאי העדה ותרנים בממונם וכשביום חנוכת המזבח היה צורך להביא קרבנות רבים בעד שבטם ובעד העם כולו, לא גבו משבטם אלא משלהם הביאו. (אזנים לתורה)

"זה קרבן נחשון בן עמינדב" (ז יז)

מפני מה חתם הכתוב אצל כל נשיא ונשיא **"זה קרבן.."**? אלא בקש הכתוב להשמיענו שכל נשיא שהקריב את קרבנו לא עשה זאת מפני שבקש לנהוג כחברו שהקריב את קרבנו אתמול. **"זה קרבן"** - דהיינו: שהקרבן קרבנו של כל נשיא היתה מחמת רצון עצמו. (רש"י מפרשיסחא)

"ביום השני הקריב נתנאל בן צופר נשיא יששכר" (במדבר ז יח)

מדוע האריכה התורה וחזרה על קרבנות הנשיאים אצל כל נשיא ונשיא?

מובא בשם 'הסבא מקלם': כי רצתה התורה ללמדנו, שכאשר רבים עושים מצוה הרי בשמים אין התיחסות לרבים, אלא שמחים עם כל אחד ואחד מהכלל, כאילו הוא יחידי בעולם ואהבת הקב"ה ושמחתו עם כל אחד אינה מתמעטת בשל היות רבים אחרים מקיימים אף הם מצוה זו. הנה, אדם בשר ודם מוגבל במדת אהבתו. אדם אשר יש לו בן אחד, הרי

כל אהבתו מסורה לבנו היחיד וכשיש לו הרבה בנים, מתחלקת אהבתו ביניהם ולכל אחד ואחד מהם מגיעה רק מקצתה. אבל מידת אהבתו של הקב"ה היא בלי גבול ובלי תכלית ואין היא נחסרת כלל גם כאשר יש רבים המקיימים רצון ה' וראויים לאהבתו. לכן בקשה התורה ללמדנו, שכמו שבקרבן נחשון, שהיה הראשון לנשיאים שהקריב, היתה שמחת הקב"ה מלאה, כך היה אצל כל נשיא ונשיא, כאילו היה הוא היחיד שהקריב קרבן לפניו יתברך. (רבי יעקב ניימן 'דרכי מוסר')

"הקריב את קרבנו קצרת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה" (במדבר ז יט)

"קצרת כסף" - מנין אותיותיו בגימטריא תק"ל כנגד שנותיו של אדם הראשון. "מזרק אחד כסף" - בגימטריא תק"כ על שם נח שהעמיד תולדות בן תק"ק שנה ועל שם עשרים שנה שנגזרה גזירת המבול קודם תולדותיו. "שבעים שקל" - כנגד שבעים אומות שיצאו מבניו' (רש"י במדבר ז יט). בפרטי המקראות שבקרבנו של נתנאל מצא רש"י רמזים רבים כנגד אדם הראשון, נח ותולדותיהם, כנגד אברהם, יצחק ויעקב, משה ואהרן, כהנים, לויים וישראלים; כנגד תורה, נביאים וכתובים, עשרת הדברות ותר"ג מצוות ועוד.

ולכאורה מפני מה דקדק רש"י את כל הרמזים הללו, שיסודם ברבי משה הדרשן, דוקא אצל קרבנו של נתנאל, שהיה ביום השני ולא אצל קרבנו של נחשון שהיה ביום הראשון? והלא בודאי גם לו היו טעמים, כונות ורמזים.

אולם, היות והנשיא השני הקריב את קרבנותיו בדיוק כפי קרבנו של הנשיא הראשון, על כן בא רש"י לפרש את כונתו של הנשיא השני, לומר לך; שלא עשה את מעשהו כ'חיקוי' של הראשון, אלא על כל פרט ופרט בהקרבנה היו לו כונות וטעמים משלו. ואמנם, אף שלהקרבנות היו כונות וטעמים משלה, מכל מקום הגיע מספר קרבנותיו בדיוק לזה של הנשיא הראשון.

ואכן המדרש מביא באריכות את הטעם לכל נשיא ונשיא שמספר קרבנותיו היה שוה ובכל זאת לא היה בדעת כל אחד לנהוג ולעשות כפי מעשהו של משנהו. (חדושי הרי"ם) ■

שו"ת חברותא

'גנזי המלך' מציג שאלות מעשיות שיש להן מענה בדפים הנלמדים במסגרת 'הדף היומי', עם ביאור 'חברותא'. למותר לציין שאין לסמוך על הנאמר בו לפסיקת הלכה

משמעות ברכת האירוסין

מערכת 'חברותא'

מיוחד ל'גנזי המלך'

שאלה: מה היא המשמעות של חתימת ברכת האירוסין, 'מקדש עמו ישראל על ידי חפה וקדושין' (מסכת סופרים) (יבמות כ:).

אומר: "צִאִינָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלֶּךְ שְׁלֹמֹה בְּעֶטְרָה שְׁעֶטְרָה לוֹ אִמּוֹ בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם שְׁמֻחַת לְבוֹ" (שיר השירים ג (א) "בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ" זה מתן תורה. "וּבְיוֹם שְׁמֻחַת לְבוֹ" זה בנין בית המקדש, שיבנה במהרה בימינו' (תענית כו:).

וכן שנינו בפסיקתא רבתי: 'כלת' כתיב. משל למלך שקידש את בתו, ועשה לה קדושין גדולים. כך כשבא הקב"ה לתת התורה לישראל, עשה פומבי גדול דוגמת קדושין, שנאמר: "וְקִדְשְׁתֶּם הַיּוֹם וּמָקָר" (שמות יט י), ושלטה בהן עין הרע ונשתברו הלוחות, עד שעשו המשכן. (פסקא "וַיְהִי בְּיוֹם פְּלוֹת מֹשֶׁה" (במדבר ז א)

וכן מצינו במדרש: בטעם שבירת הלוחות: 'מוטב שתדון בפנויה ולא באשת איש'! (שמות רבה מג א) והיינו: שנתנת הלוחות לישראל היתה בבחינת קדושין בין הקב"ה לישראל. אך הנצי"ב ב'העמק שאלה': (סי' טז ו) מבאר שהקב"ה עשה חופה בהר סיני בצורת כפיית ההר עליהם,

שכפה ההר כגיגית, כעין חופה על ראשם. ולכן גם נקראו כלה, כדברי הכתוב בשיר השירים: **מְלַכְנוֹן פְּלָה** (שיר

השירים ד ח). (ובשה"ש רבה ד כא: 'בעשרה מקומות נקראו ישראל כלה'). אך הקדושין, דהיינו: נתנת הלוחות לישראל, נעשו לאחר מכן. וכיון שבמעמד הר סיני קדמה החופה לקדושין, לכן אנו חותמים: 'מקדש עמו ישראל על ידי חפה וקדושין'.

ובספר 'העקדה' פרשת ואתחנן למד מדברי הכתוב: "אֲנִי ה' מְקַדְשְׁכֶם" (ויקרא כב לב) שהוא לשון קדושין. (שער פח)

ובספר 'ערוך השלחן': (לד ד) הביא בשם הרמב"ן: שענין ברכה זו לרמוז על חופה וקדושין של כלל ישראל עם הקב"ה והחופה

היא; מעמד הר סיני, שכפה עלינו ההר כגיגית ועמדנו תחתיו כמו כלה שעומדת תחת החופה. והקדושין היינו: מתן תורה. ולכן הקדימו בברכה החופה לפני הקדושין.

והמהרי"ט בחדושיו למסכת כתובות: הביא את שיטת ר'ב האי גאון' שאין לחתום 'מקדש עמו ישראל על ידי חפה וקדושין' לפי שאין קדושת ישראל תלויה בכך. (ז ב)

והוסיף המהרי"ט: שמכל מקום, בכמה מקומות מנהג ישראל מימות רבינו האי גאון' עד עכשיו לחתום 'מקדש עמו ישראל על ידי חפה וקדושין'.

וכתב, שיש לתת טעם לנוסחא זו, לפי שכל עיקר ברכה זו לשבח להקב"ה שקידש את ישראל בענין העריות, שכן אמרו: 'מפני מה נסמכה פרשת קדושים לפרשת עריות, ללמדך שכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה'. (ויק"ר כד ו) ואנו משבחים להקב"ה על כך 'שקידשנו במותר לנו', דהיינו פנויה, שלא תבעל כדרך זנות, אלא רק על ידי קיחה בקדושין, שנאמר: "כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה" (דברים כד ה), והארוסה גם היא נאסרה מדברי סופרים עד שתכנס לחופה, וכמו שאמרו: 'קדש עצמך, במותר לך'. (רש"י דברים יד כא). ■

50% הנחה לבתי כנסת

א.א.א. סמילי הניקיון

פתרונות מתקדמים בציווד חדיש

- ריפודים • כסאות • סלונים
- בנקים • משרדים
- אולמות • מרכזי כנסים
- בתי מלון • בתי כנסת

052-4440073 - דוד
Email:aaa1a@smile.net.il

רחוב האדמו"ר מקוצק 41 בני ברק

למבירה ספרי תורה מהודרים

שנכתבו ע"י סופרים מומחים, יראי שמים בכתב ספרדי, בית יוסף והאר"י

כמו כן ניתן להשיג אצלנו תפילין מהודרים

לפרטים והזמנות נא לפנות לשי

052-80-777-22

"אוצרות חיים" קייטנות נשים במלון ניר עציון

במים ראשון - רביעי יז-כ סיון תשס"ז (3-6/07)

פנסיון מלא

כהמשל

- הרב שמחה סגן שליט"א
- הרב יחזקאל סגן שליט"א
- הגרופולוג הרב בלעד שמעון שליט"א
- הרבנית שושנה סלול חבר'ה
- המסרת חרדה לי
- המסרת אלת דן
- הרקדה וקריקט עם חני דהן
- קוסטיקא ועוד...

אוצרות חיים 050-3131740, 03-6880091

יעמדו על הברכה

אפרים בן בלה להצלחה בתלמוד תורה רחל בת צביה לפרנסה ותשובה שלמה	תמר בת טובה גיטל לזיווג הגון משורש גשמתה פרנסה והצלחה בכל מעשי ידיה וכן בחינוך הילדים ליראה
רפואה שלמה לאלאונורה בת אדה	רפואה שלמה ובריאות איתנה לזכריה שמסי בן זוהרה
רפואה שלמה למסעודה בת ליוה	מארוקו בן אלידה יזכה להיות צדיק וירא שמים ופרנסה בשפע
לעילוי נשמת מישאל בן סיגלית	יוסף בן אמיליה וחלפו לעילוי נשמתו
שלום בן שרה הצלחה בעסקים	רפואה שלמה לאנג'לו בן לינה
פאבריציו בן אלבי אביבה חיה יזכה לחזור בתשובה שלמה והצלחה	שמואל בן גורה יזכה לחזור בתשובה שלמה והצלחה

מרפאת שיניים שן וחסד

נוסד בשנת 1982

כתר חרסינה 5750ש"ח

- ◆ שתל 1.490ש"ח
- ◆ תותבת 1.590ש"ח
- ◆ תותבת גמישות ללא זויים 2.990ש"ח
- ◆ ישור שיניים החל מ-4.800ש"ח

רח' רבי עקיבא 44 ב"ב סינת הרב קוק 052-8448443 ◆ 03-5794757

כל המעונין לזכות ולהיות שותף בהפצת 420,000 עמודי התורה של 'גנזי המלך' בכל שבוע, זמרום 500 שקלים לע"י, רפואה, זיווג, הצלחה, פרנסה, זרע חי וקיים וכו' וקבל פרסום בקוביה כדלעיל.

03-6762226
050-6500666

שירותי כח אדם וסיעוד

עובדים זרים מכל העולם • טיפול בקשישים, מוגבלים ונכים במסגרת חוק הסיעוד של ביטוח לאומי • מטפלים למשך 24 שעות - אפשרי ללא לינה • מענה מידי לכל פניה

ברישיון משרד העבודה והרווחה

08-9356686 (נ"ד: 050-2333333) רח' הרצל 96 רחובות, מיקוד: 76548 raz2004@bezeqint.net 0704-704-204

להסיר מכשול

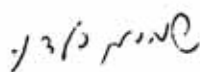
הננו בזה בדבר הפירצה בגדרי הצניעות בקיום ימי הבראה ובילוי לנשים או למשפחות בבתי מלון בעיר אילת. וזאת בנוסף לפירצה הקיימת מכבר במלונות במקומות רבים.

ועתה נפרצה פירצה חמורה נוספת בשייט ובילוי בספינת טיולים לציבור החרדי.

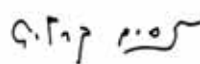
והננו להודיע כי דברים אלו אסורים ע"פ תורה"ק באיסור גמור הן לנשים והן למשפחות.*

ואסור לסייע בדברים אלו בכל צורה שהיא ובכלל זה אסור לפרסם ולסייע בפרסום של המלונות באילת והשייט בספינות.

וע"ז בעה"ח למען קדושת ישראל

שמעון בעדני

נסים קרליץ

שמואל הלוי ואזנר

* אין הדברים אמורים על סיור קצר בספינה בנמל [אשדוד, חיפה וכדו'] כשלא מתרחקים מהנמל אם נשמרים שם גדרי הצניעות.